

Nr 81.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt avlidne månadslönaren C. O. Widmarks föräldrar bokbindaren Carl Gustaf Widmark och hans hustru Anna Ester Widmark, född Sparring; given Stockholms slott den 6 februari 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att vardera av avlidne månadslönaren å torpeddepartementet vid flottans station i Stockholm C. O. Widmarks föräldrar bokbindaren Carl Gustaf Widmark och hans hustru Anna Ester Widmark, född Sparring, må från och med den 1 juni 1919 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6
februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Ang. pension
åt avlidne
månadslö-
naren C. O.
Widmarks för-
äldrar bok-
bindaren C.
G. Widmark
och hans
hustru.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna yttrade härefter:
»Vid förolyckandet av flygbåten nr 21 den 20 maj 1919 under
med flygbåten verkställd provflygning omkom månadslönaren å torped-
departementet vid flottans station i Stockholm Carl Olof Widmark, som
vid nämnda tillfälle tjänstgjorde såsom observatör å flygbåten.

Widmarks fader bokbindaren Carl Gustaf Widmark har uti två
särskilda till Kungl. Maj:t ingivna ansökningar anhållit, dels att kostna-
derna för månadslönaren Widmarks begravning, utgörande tillhopa 901
kronor, måtte bestridas av statsmedel, dels ock att årliga understöd
måtte beredas sökanden och hans hustru Anna Ester Widmark; född
Sparring, under deras återstående livstid.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att månadslönaren Widmark
såsom stärbhusdelägare efterlämnat sina föräldrar, förenämnda makarna

Widmark, vilka äro födda, fadern den 22 maj 1851 och modern den 18 november 1861, att den avlidne var deras enda barn, att makarna Widmark befinna sig i små ekonomiska omständigheter, att fadern för år 1918 var taxerad för en inkomst av 2,090 kronor, att sonen väsentligen bidragit till bestridandet av föräldrarnas levnadskostnader, ävensom att månadslönaren Widmarks avlöning vid tiden för hans död uppgått till 433 kronor för månad, varav 225 kronor fast lön och återstoden krigstidstillägg.

Vidare inhämtas, att till bokbindaren Widmark från flottan utbetalats reglements enligt utgående begravningshjälp i anledning av dödsfallet med 433 kronor 25 öre.

Uti avgivet utlåtande i ärendet den 17 juli 1919 har *marinförvaltningen* hemställt, att Kungl. Maj:tt måtte i proposition till 1920 års riksdag föreslå riksdagen medgiva, att till makarna Widmark finge — utöver dem eventuellt lagligen tillkommande livränta — utbetalas ett belopp av 8,000 kronor.

Uti infortrat yttrande i ärendet av den 29 september 1919 har *riksförsäkringsanstalten* anfört huvudsakligen följande.

Av genom anstalten inforskaffad utredning hade framgått, att månadslönaren Widmark vid olyckstillfället använts till arbete för statens räkning under sådana förhållanden, att staten varit att anse såsom arbetsgivare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete. På grund härav hade riks-försäkringsanstalten med stöd av § 1 i kungl. kungörelsen den 30 november 1917 angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av ovannämnda lag å arbetare, som användes till arbete för statens räkning, funnit lagen vara tillämplig å ifrågasvarande fall.

Jämlikt lagens 7 § skulle utgivas, förutom begravningshjälp med en tiondedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst, livränta till efterlevande änka och barn. Där den avlidne icke efterlämnat sådana anhöriga men däremot föräldrar, skulle till dessa utgivas livränta å ett årligt belopp, motsvarande en fjärdedel av arbetsförtjänsten, dock endast för så vitt de för sitt uppehälle varit av den avlidnes arbete huvudsakligen beroende.

Widmark hade såsom enda stärbhusdelägare efterlämnat sina föräldrar. Hans arbetsförtjänst under ett år, räknat tillbaka från olycksfallet, hade beräknats till det högsta av lagen medgivna belopp, eller 1,800 kronor.

I fråga om begravningshjälp hade riks-försäkringsanstalten med stöd av 11 § i oförmälda lag ansett, att sådan ersättning icke borde

utgivas från anstalten i förevarande fall, då flottan av statsmedel redan utbetalt begravningshjälp med belopp överstigande det, som enligt lagen kunnat utgå.

Vad därefter anginge frågan om livränta till månadslönaren Widmarks föräldrar hade riksförsäkringsanstalten för utrönande av huruvida de varit i den omfattning, som ovan nämnts, beroende av den avlidnes arbete, anmodat sin sjukkontrollant i Stockholm att verkställa utredning rörande deras ekonomiska förhållanden. Av den förebragta utredningen, vilken bifogats riksförsäkringsanstaltens yttrande, hade anstalten funnit det icke kunna anses framgå, att makarna Widmark varit huvudsakligen beroende av den avlidnes arbete för sitt uppehälle, och hade därför livränta icke kunnat dem tillerkännas.

Statskontoret har den 6 oktober 1919 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anfört, att i förevarande fall syntes föreligga sådana särskilda omständigheter, som föranlett 1918 års riksdag att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (proposition nr 209) bevilja årliga understöd åt omkomne löjtnanten J. G. Torslows föräldrar. Däremot syntes någon ytterligare begravningshjälp icke böra ifrågakomma.

I anledning härav hemställde statskontoret, som för sin del ville tillstyrka samma understödsbelopp som i nyssberörda fall, eller 400 kronor till vardera av föräldrarna, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen medgiva, att månadslönaren Widmarks föräldrar finge från och med den 1 juni 1919 under sin återstående livstid uppbära årliga pensioner från allmänna indragningsstaten till belopp av 400 kronor för en var av dem.

Departements-
chefen.

Lika med statskontoret och riksförsäkringsanstalten anser jag, att någon begravningshjälp utöver den, som redan reglementsenligt utbetalts av statsmedel, icke bör utgå i anledning av dödsfallet. Vad i ärendet förekommit synes mig däremot innefatta fullgoda skäl för att understöd beredes månadslönaren Widmarks föräldrar. Ifrågavarande understöd torde lämpligast böra utgå i form av årliga pensioner med de av statskontoret föreslagna belopp.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att vardera av avlidne månadslönaren å torpeddepartementet vid flottans station i Stockholm C. O. Widmarks föräldrar bokbindaren Carl Gustaf Widmark och hans hustru Anna Ester Widmark, född Sparring, må från och med den 1 juni 1919 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Sven P. Persson.